

Sygn. akt I C 83/13

WYROK WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 czerwca 2013 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Śródmieścia, Wydział I Cywilny

w składzie :

Przewodniczący : SSR Izabela Baca

Protokolant : Katarzyna Sieczka

po rozpoznaniu w dniu 19 czerwca 2013 r. we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy z powództwa A. G.

przeciwko M. W.

o zapłatę

- I. zasądza od pozwanego M. W. na rzecz powoda A. G. kwotę 14000 zł (czternaście tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 12 września 2005 r. do dnia zapłaty;
- II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2592 zł tytułem kosztów procesu;
- III. nakazuje pozwanemu uiścić na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego dla (...)) kwotę 525 zł tytułem opłaty od pozwu.

Sygn. akt I C 83/13

UZASADNIENIE

Powód A. G. wniósł o zasądzenie od pozwanego M. W. kwoty 14000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 12 września 2005 r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu.

W uzasadnieniu pozwu powód podał, że w dniu 22 lipca 2003 r. pozwany pożyczył od niego 14000 zł celem sfinansowania zakupu samochodu osobowego, zobowiązał się przy tym do zwrotu pożyczki w terminie 3 miesięcy. Powód stwierdził, że z uwagi na jego wieloletnią znajomość z pozwanym umowa nie została stwierdzona pismem. Podniósł, iż pomimo upływu terminu pozwany nie oddał mu pożyczonej kwoty i nie reagował na wezwania do zapłaty.

Nakazem zapłaty wydanym w dniu 28 sierpnia 2006r. w postępowaniu upominawczym Sąd uwzględnił powództwo.

Od powyższego nakazu zapłaty pozwany M. W. złożył w dniu 31.10.2012r. sprzeciw, wnosząc jednocześnie o przywrócenie terminu do jego wniesienia. Pozwany wniósł o oddalenie powództwa oraz o obciążenie powoda kosztami procesu z uwzględnieniem kosztów zastępstwa procesowego. Zaprzeczył jakoby zawarł z powodem umowę pożyczki. Wskazał, że powód w żaden sposób nie udowodnił faktu zawarcia takiej umowy. Dodatkowo z ostrożności procesowej podniósł zarzut przedawnienia dochodzonego roszczenia, wskazując, iż termin zwrotu pożyczki - ja wynika z pozwu - został oznaczony na dzień 22 października 2003 r. Uzasadniając wniosek o przywrócenie terminu pozwany wskazał, że

o postępowaniu dowiedział się dnia 24.10.2012 r. z korespondencji komornika sądowego. Zarzucił, iż powód w chwili wnoszenia pozwu wiedział, że pozwany nie mieszka już pod wskazanym przez niego adresem.

W piśmie procesowym z dnia 12.02.2013r. powód podtrzymał żądanie pozwu. Wskazał, że strony znają się ze współpracy w firmie (...) oraz, że powód pożyczał pozwanemu kilkakrotnie niewielkie kwoty pieniężne, które były zwracane. Powód stwierdził, że wraz z pozwanym postanowił nabywać samochody znajdujące się na placu firmy (...) i przygotowywać je do dalszej sprzedaży z zyskiem dla stron. Wskazał dalej, że w czerwcu 2003r. nabyte zostały 2 samochody: F. (...) i R. (...). Na zakup powyższych samochodów powód przeznaczył środki ze zlikwidowanych lokat bankowych i wypłacił ze swojego rachunku bankowego kwotę w łącznej wysokości 29.000 zł, z czego 10.500 zł przeznaczono na zakup F. (...) i 15.500 zł na R. (...), a kwota 3000 zł została przeznaczona na zakup części do uszkodzonego R. (...). Podał, iż w dniu 07.07.2003 r. wypłacił dodatkowo kwotę 1500zł na pokrycie kosztów zakupu części samochodowych. Wskazał, że samochód F. (...) został sprzedany, a kwota 14.000 zł pochodząca z jego sprzedaży została przeznaczona w dniu 22 lipca 2003 r. na zakup samochodu F. (...), jednak formalnym nabywcą pojazdu miała być ówczesna małżonka pozwanego K. W.. Według powoda ponieważ pozwany był zadowolony z samochodu, zaproponował, że spłaci powoda w okresie 3 miesięcy, na co powód przystał. Ostatecznie pozwany zbył ww samochodów, o czym powoda poinformowała osoba trzecia. Powód zarzucił, iż pozwany uchylał się od dobrowolnego zwrotu mu kwoty 14000 zł. Zdaniem powoda żądanie pozwu znajduje uzasadnienie w umowie pożyczki, jednak alternatywnie powołał się na przepisy o bezpodstawnym wzbogaceniu, w szczególności na art. 405kc.

Uznając, iż nakaz zapłaty nie został pozwanemu doręczony na adres jego zamieszkania, Sąd na rozprawie dnia 22.01.2013r. odrzucił wniosek pozwanego o przywrócenie terminu do wniesienia sprzeciwu jako niedopuszczalny (art. 171 kpc).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód A. G. i pozwany M. W. w 2003r. postanowili podjąć działalność, polegającą na nabywaniu samochodów od firmy (...) i po naprawie zbywaniu tych pojazdów.

Dowód: zeznania świadka Z. G. - k. 108, 109,

zeznania świadka M. D. - k. 100, 102,

zeznania świadka D. W. - k. 100, 102,

przesłuchanie powoda A. G. - k. 108, 110.

Większość kwot na ten cel wydatkował powód.

Dowód: zeznania świadka M. D. - k. k. 100, 102.

W tym czasie pozwany był zatrudniony w firmie windykacyjnej (...), która m.in. po odbiorze samochodów od dłużników banków, zbywała je. Natomiast powód prowadził działalność gospodarczą w zakresie windykacji, która nie obejmowała jednak handlu pojazdami.

Dowód: zeznania świadka J. S. - k. 100, 102,

zeznania świadka D. W. - k. 100, 102,

przesłuchanie powoda A. G. - k. 108, 110.

Powód A. G. w dniu 30 czerwca 2003 r. dokonał likwidacji trzech lokat bankowych, każdej na kwotę 10000 zł. Środki te w łącznej wysokości 30000 zł zostały wpłacone na rachunek bankowy powoda o nr (...), prowadzony w (...). Następnie

tego samego dnia powód dokonał wypłaty kwoty 29.000zł z powyższego rachunku bankowego. W dniu 07.07.2003 r. dodatkowo wypłacił z bankomatu kwotę 1500 zł.

Dowód: wyciąg z rachunku bankowego powoda, prowadzonego przez (...) S.A. k. 59-62.

Kwoty te wydatkował powód na nabycie z pozwanym samochodów R. (...) oraz F. (...). Samochód R. został nabyty w stanie uszkodzonym, po jego naprawie przez pozwanego, pojazd został zbyty, a strony rozliczyły się ze środków uzyskanych ze sprzedaży. Samochody były formalnie nabywane przez osoby trzecie, wskazane przez pozwanego. W ten sposób strony nabyły kolejny pojazd marki F. (...), przy czym powód wydatkował na ten cel kwotę 14000zł, uzyskaną ze zbycia samochodu marki F. (...).

Dowód: zdjęcia ww pojazdu - k. 67 - 68,

płyta CD wraz z wydrukiem - k. 63-64, 65,

przesłuchanie powoda A. G. - k. 108, 110.

Samochód ten został - za zgodą powoda - nabyty przez ówczesną żonę pozwanego K. W. z uwagi na problemy pozwanego z dochodzonymi od niego wierzytelnościami osób trzecich.

Dowód: zeznania świadka M. D. - k.

przesłuchanie powoda A. G. - k. 108, 110.

Pozwany M. W. i jego ówczesna żona K. W. umową zawartą w formie aktu notarialnego w dniu 19.03.2003r. wyłączyli bowiem między sobą ustrój wspólności majątkowej.

Dowód: umowa majątkowa małżeńska z dnia 19.03.2003r. - k. 76 - 77.

Pozwany korzystał z pojazdu i podjął decyzję, że zachowa samochód dla własnych celów. Z tego tytułu zobowiązał się wobec powoda do zwrotu kwoty 14000zł, wydatkowanej na zakup pojazdu.

Dowód: przesłuchanie powoda A. G. - k. 108, 110.

W dniu 02 lipca 2003 r. powód utworzył plik w programie M. (...), w którym ewidencjonował zakupy samochodów wraz z wydatkowanymi kwotami. Wyszczególnił w nim również nabycie ww samochodów.

W utworzonym pliku wskazano:

- zakup: R. (...), kwota (...) data 30.06.2003, sprzedaż: (...)

- zakup: F. (...), kwota (...) data 30.06.2003, sprzedaż (...)

- D., kwota 1500 data 30.06.2003

Pod tytułem (...) zapisano: (...) F. (...), 65 zastaw, 35 paliwo, 85 żarówki, paliwo, red bull.

Nadto w utworzonym pliku wskazano poszczególne części samochodowe i inne wydatki wraz z kwotami, tj. 100 lampa lewa, 100 zderzak, 90 błotnik, 80 grill, 11 kołki, 5 parking, 50 kołpaki, 250 opony, 3 naklejka, 10 gałka, 180 amortyzatory, 20 wycieraczki, 180 kosmetyki, 24 środek silnik, 200 blacharz, 100 przegląd, 200 paliwo, 100 Ś., 150 blacharz, 650 lakiernik, 30 paliwo, 150 blacharz, 15 taśma.

Powyższy plik został utworzony w dniu 02.07.2003 r, a ostatnio był modyfikowany w dniu 03.11.2003 .

Dowód: płyta CD wraz z wydrukiem - k. 63-64, 65.

W marcu 2004r. powód był hospitalizowany. W szpitalu dowiedział się, że samochód F. (...) został jednak zbyty. Zadzwoił wówczas do pozwanego, który przyznał, że samochód sprzedano, a kwotę uzyskaną ze sprzedaży pożyczył znajomemu. W trakcie odwiedzin Z. G. w szpitalu, powód w rozmowie z ojcem powiedział mu o fakcie zbycia przez pozwanego pojazdu, na który powód pożyczył mu pieniądze w kwocie 14000zł. Po wyjściu ze szpitala powód z ojcem udali pod znany im adres zamieszkania powoda przy ul. (...) we W.. W mieszkaniu zastali jedynie rodziców pozwanego i jego babcię. Kiedy wychodzili z budynku spotkali jednak pozwanego, który stwierdził, iż nie ma obecnie pieniędzy, jak będzie miał środki, wówczas odda dług.

Dowód: zeznania świadka Z. G. - k. 108, 109,

przesłuchanie powoda A. G. - k. 108, 110.

W tym czasie J. S. znajomy wspominał o tym, iż pozwany pożyczył od powoda pieniądze i że dług nie został uregulowany.

Dowód: zeznania świadka J. S. - k. 100, 102.

Strona kontaktowały się za pośrednictwem sms - ów. W dniu 19.04.2004r. pozwany przesłał do powoda sms - a, w którym stwierdził, że „wszystko jest po dobrej myśli, trzeba się tylko uzbroić w cierpliwość. S. że tak długo”

Dowód: wydruk wiadomości sms - k. 69, 70.

Pismem z dnia 28.07.2005r, doręczonym w dniu 29.07.2005r. pod adresem przy ul. (...) we W., powód oświadczył pozwanemu, iż wypowiada mu umowę pożyczki i wzywa go do zawrotu kwoty 14000zł na podstawie umowy z dnia 22.07.2003r. na zakup pojazdu F. (...) w terminie 6 tygodni od otrzymania wezwania

Dowód: pismo powoda z dnia 28.07.2005r. wraz z potwierdzeniem odbioru - k. 3, 4.

Około roku 2009 r. znajomy stron J. Ś. spotkał ojca powoda Z. G., który w rozmowie z nim wspominał, że pozwany nadal nie rozliczył się z jego synem z kwoty kilkunastu tysięcy złotych. Także powód w późniejszym czasie mówił znajomemu, iż dług nadal nie został uregulowany.

Dowód: zeznania świadka J. Ś. - k. 100, 102.

Przy tak poczynionych ustaleniach faktycznych Sąd zważył, co następuje:

Powództwo w całości zasługiwało na uwzględnienie.

Dokonując ustaleń faktycznych Sąd oparł się na dokumentach złożonych przez strony oraz na zeznaniach świadków: J. S., J. Ś., M. D. i D. W.. Świadkowie ci potwierdzili, iż strony współpracowały przy nabywaniu od firmy windykacyjnej samochodów, a następnie ich zbywaniu. Z uwagi na upływ czasu nie potrafili jednak wskazać szczegółów tej współpracy oraz marek nabywanych pojazdów. Istotne w sprawie były jednak zeznania świadka Z. G., ojca powoda, który wprawdzie nie znał zasad, na jakich strony współpracowały, jednak wskazał kwotę, do której zapłaty pozwany był zobowiązany oraz uczestniczył w rozmowie między synem, a pozwanym odnośnie uregulowania zadłużenia. Zeznania te są dla Sądu wiarygodne. Świadek bowiem wprost stwierdzał, iż okoliczności dotyczące zawarcia pożyczki są mu nieznanne, co wskazuje na jego obiektywizm i prawdomówność. Świadek nie próbował bowiem tworzyć wersji zdarzeń, która byłaby korzystna dla jego syna. Za wiarygodne uznał Sąd także przesłuchanie powoda A. G., korespondowało ono bowiem tak z zeznaniami wskazanych świadków, jak i z przedłożonymi przez niego dokumentami.

Za zupełnie niewiarygodne uznać należało przesłuchanie pozwanego. Należy zauważyć, iż z uwagi na upływ czasu świadkowie nie potrafili wskazać, jakie samochody strony nabyły i jak przebiegały rozliczenia między nimi z tego tytułu. Jednak świadkowie J. Ś. i J. S. wskazywali, iż jest im wiadome, że pozwany nie rozliczył się z powodem z tytułu współpracy. Natomiast świadek M. D. zeznała, iż większość kwot na zakup pojazdów wydatkował właśnie powód.

Powód wykazał przy tym, z jakich środków uiszczona została cena nabycie pojazdów, składając wyciąg ze swojego rachunku bankowego. W tym samym czasie ewidencjonował nadto poczynione wydatki w jednym z dokumentów w swoim komputerze, a plik ten po roku 2003 nie był modyfikowany. Istotne jest nadto, iż świadek Z. G. był obecny w trakcie rozmowy syna z pozwany, w czasie której M. W. miał przyznać, iż jest dłużny powodowi dochodzoną pozwem kwotę. W tych okolicznościach przesłuchanie pozwanego jest sprzeczne z zebrany materiał dowodowy i stanowi jedynie przyjętą przez niego w tym postępowaniu linię obrony przed roszczeniem powoda.

Należy przy tym podkreślić, iż dowód z zeznań świadków na okoliczności, które miałyby wskazywać na zawarcie między stronami umowy pożyczki, został przeprowadzony za zgodą pełnomocnika pozwanego, co skutkowało tym, iż pomimo niezachowania formy pisemnej ad probationem, zgodnie z art. 246 kpc w związku z art. 74§2 kc i art. 720§2 kc Sąd mógł na okoliczności jej zawarcia przeprowadzić dowód tak z zeznań świadków, jak i z przesłuchania stron.

Istotne w sprawie było ustalenie, czy strony w istocie zawarły umowę pożyczki. Strony ustaliły, iż nabędą wskazane pojazdy, a następnie po ich naprawie zbędą je „z zyskiem”, który podzielą pomiędzy sobą. Z okoliczności sprawy nie wynika przy tym, by zamiarem stron było zawarcie spółki cywilnej. Powód i pozwany ustalili, że będą nabywać pojazdy na rzecz osób trzecich, co jak - sam przyznał powód - w istocie zmierzało do obejścia przepisów prawa podatkowego. Jednakże obejście tych przepisów nie może być uznane za szczególną postać obejścia prawa cywilnego, o jakiej mowa w art. 58§1 kc, tym samym umowa między stronami nie była z tego powodu nieważna (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 7.07.2009r, V ACa 204/09, Lex nr 574506).

Strony zgodnie przyznały, że dokonały rozliczenia z zakupu dwóch pierwszych pojazdów, spór dotyczył zatem kwoty wydatkowanej na zakup samochodu marki F. (...). Samochód ten za zgodą stron został nabyty przez ówczesną żonę pozwanego K. W.. Jednak czynność ta nie była z tego powodu czynnością pozorną. Samochód został nabyty od banku, a zatem nie zostały spełnione przesłanki z art. 83§1 kc. Jednak na ten cel powód wydatkował kwotę 14000zł, która następnie miała być rozliczona przy zbyciu pojazdu. Następnie strony ustaliły, iż pojazd nie będzie sprzedany, a pozwany zobowiązał się zwrócić powodowi z tego tytułu kwotę 14000zł. Umowa ta z uwagi na okoliczności, w jakich została zawarta, nie była umową pożyczki w rozumieniu art. 720§1 kc, lecz strony mogły w ten sposób określić treść łączącego ich zobowiązania w ramach swobody kontraktowej (art. 353¹ kc). Zdaniem Sądu do stosunku tego per analogiam stosować należy przepisy dotyczące pożyczki. Pozwany zobowiązał się zatem do zapłaty na rzecz powoda kwoty 14000zł, czego nie uczynił.

Mając powyższe na względzie, stosując per analogiam art. 720§1 kc, Sąd uwzględnił powództwo.

W toku procesu nie wykazano, by strony ustaliły termin zwrotu pożyczki, a zatem w myśl art. 455kc pozwany powinien był zwrócić powyższą kwotę niezwłocznie po wezwaniu do jej zapłaty, co miało miejsce po wyjściu powoda ze szpitala w 2004r. Zasadne było zatem żądanie od pozwanego zasądzenia odsetek od dnia 12.09.2005r. Odnośnie orzeczenia w przedmiocie odsetek ustawowych Sąd oparł się zatem na art. 481§1 kc w związku z art. 455 kc.

Należy przy tym podkreślić, iż nawet gdyby umowa, która łączyła strony, była umową pożyczki, to w chwili wniesienia pozwu, tj. w dniu 21.07.2006r. roszczenie nie byłoby przedawnione. Przepis art. 722 kc określa bowiem termin przedawnienia roszczenia biorącego pożyczkę o wydanie przedmiotu pożyczki. Termin przedawnienia dochodzonego pozwem wynosił zatem zgodnie z art. 118 kc 10 lat. Powód bowiem nie zawierał umowy z pozwanym w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej.

Sąd nie uwzględnił wniosku pełnomocnika pozwanego o odroczenie rozprawy wyznaczonej na dzień 19.06.2013r, zgłoszony dopiero na rozprawie dnia 18.06.2013r. Kolizji terminów rozpraw zawodowego pełnomocnika nie sposób bowiem uznać ani za nadzwyczajne wydarzenie, ani za inną przeszkodę, której nie można przezwyciężyć, a o których mowa w art. 214§1 kpc (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 14.08.2012r, I ACa 438/12, Lex nr 1237850). Pełnomocnik pozwanego na rozprawie dnia 18.06.2013r. nie wykazała, by w istocie taka kolizja rozpraw miała miejsca, nie wykazała także, iż istniały co najmniej poważne trudności w zorganizowaniu pełnomocnictwa substytucyjnego. Twierdzenie, iż pełnomocnik substytucyjny oraz aplikant radcowski zachorowali, a drugi z aplikantów nie może

uzyskać zwolnienia z pracy w tym okresie, nie zostało w żaden sposób wykazane. Pełnomocnik pozwanego o terminie rozprawy została zaś zawiadomiona dnia 23.04.2013r. i już wówczas mogła wnieść o zmianę terminu posiedzenia, o ile w istocie już uprzednio w innej sprawie na dzień 19.06.2013r. wyznaczono rozprawę.

O kosztach procesu rozstrzygnięto na podstawie art. 98§1 i 2 kpc Na zasądzoną kwotę 2592zł składa się 175zł opłaty od pozwu, 2400zł wynagrodzenia pełnomocnika procesowego i 17zł opłaty od pełnomocnictwa.

O kosztach sądowych orzeczono na podstawie art. 8 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w związku z art. 98§1 kpc. Kwota 525zł stanowi różnicę pomiędzy opłatą należną (700zł), a 1/4 opłaty, którą powód wniósł zgodnie z przepisami obowiązującymi w dniu wytoczenia powództwa.